

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292. Ефективна економіка. 2025. № 1.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.1.10>

УДК 005.21:334.7]:339.92

С. В. Маркова,

д. е. н., професор, професор кафедри бізнес-адміністрування і менеджменту зовнішньоекономічної діяльності, Запорізький національний університет

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0675-0235>

О. О. Головань,

к. фіз.-мат. н., доцент, доцент кафедри бізнес-адміністрування і менеджменту зовнішньоекономічної діяльності,

Запорізький національний університет

ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0002-9410-3830>

Д. Т. Бікулов,

д. держ. упр., професор, завідувач кафедри бізнес-адміністрування і менеджменту зовнішньоекономічної діяльності,

Запорізький національний університет

ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0001-9188-7310>

Є. В. Макажан,

к. е. н., доцент, доцент кафедри бізнес-адміністрування і менеджменту зовнішньоекономічної діяльності, Запорізький національний університет

ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0001-5855-0476>

**ІНТЕГРАЦІЯ ФІНАНСОВОГО ОБЛІКУ ТА СТРАТЕГУВАННЯ В
УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ МІЖНАРОДНИХ КОМПАНІЙ**

S. Markova,

Doctor of Economic Sciences, Professor, Professor of the Department of Business Administration and Management of Foreign Economic Activity, Zaporizhzhia National University

O. Holovan,

PhD in Physico-Mathematical Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Business Administration and Management of Foreign Economic Activity, Zaporizhzhia National University

D. Bikulov,

Doctor of Sciences in Public Administration, Professor, Head of the Department of the Department of Business Administration and Management of Foreign Economic Activity, Zaporizhzhia National University

Ye. Makazan,

PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Business Administration and Management of Foreign Economic Activity, Zaporizhzhia National University

INTEGRATION OF FINANCIAL ACCOUNTING AND STRATEGIZING IN BUSINESS PROCESS MANAGEMENT OF INTERNATIONAL COMPANIES

Стаття досліджує вплив вибору стратегії на управління бізнес-процесами та фінансовий облік у міжнародних компаніях. Аналізуються підходи, зокрема глобалізація, адаптація, інтернаціоналізація, диверсифікація, лідерство за витратами, управління ризиками й інновації. Значну увагу приділено порівнянню українського та міжнародного законодавства у сфері обліку, висвітлено відмінності між національними стандартами та МСФЗ. Зазначено, що впровадження МСФЗ сприяє підвищенню прозорості, конкурентоспроможності та інтеграції українських компаній у світові фінансові ринки. Окреслено переваги

застосування МСБУ, зокрема оптимізацію облікових процесів, зниження ризиків і залучення міжнародних інвестицій. Визначено важливість розробки ефективних стратегій адаптації для мінімізації витрат і вдосконалення облікових систем, що забезпечує стале зростання українських підприємств на глобальному ринку. бізнес, управління бізнес-процесами, міжнародні стандарти, управління.

The article examines the impact of strategy choice on business process management and financial accounting in multinational companies, specifically analyzing various approaches such as globalization, adaptation, internationalization, diversification, cost leadership, risk management, and innovation. Each of these strategic approaches has its advantages and disadvantages, which directly affect the financial processes of companies, particularly accounting, either by reducing costs or requiring significant investment to adapt to local conditions. The study explores how strategic management can influence business efficiency improvement and reduce financial risks, as well as optimize accounting processes through technological innovations.

One of the key components discussed in the article is the role of International Financial Reporting Standards (IFRS) in Ukraine. The implementation of IFRS allows Ukrainian companies to integrate into global financial markets, significantly enhancing their competitiveness and transparency. Adapting to IFRS is a crucial step for attracting international investment, which has become a necessity in the context of globalization and integration into international economic processes. At the same time, the process of implementing international standards is complex and requires significant investments in staff training, improving information systems, and employing highly qualified specialists.

The article also emphasizes the differences between national accounting standards and the requirements of IFRS, which necessitates the adaptation of companies' strategic approaches. Therefore, companies need to develop transition strategies to minimize costs and time for adapting to new standards. However, this

process also carries certain risks related to tax accounting and the need for cooperation with international financial institutions.

The prospects for further research in this field are determined by the need to develop individual strategies for different types of enterprises, from large corporations to small and medium-sized businesses. This includes developing strategies for optimizing costs related to IFRS implementation, improving staff training and retraining processes, and studying potential strategic risks faced by companies when transitioning to new standards.

Furthermore, the article discusses the importance of improving technological and information systems of accounting to ensure the efficiency of financial processes and enhance their transparency. Given the complexity and costliness of the IFRS integration process, the article proposes perspectives for the development of strategic approaches that will facilitate cost reduction and optimize the adaptation process. Implementing effective transition strategies to international standards will help companies improve their competitiveness and reduce the risks associated with this process.

Overall, strategic financial accounting management, including adaptation to IFRS, is an essential component of the development of Ukrainian enterprises in international markets. Developing effective strategies for minimizing costs and adapting to international standards will serve as the foundation for sustainable business development in the context of globalization and international economic integration.

Ключові слова: *фінансовий облік, стратегічне планування, міжнародний бізнес, управління бізнес-процесами, міжнародні стандарти, менеджмент.*

Keywords: *financial accounting, strategizing, international business, business process management, international standards, management.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями В умовах глобалізації та інтеграції української економіки у світовий фінансовий простір, адаптація до міжнародних стандартів фінансового обліку (МСФО) стає необхідною умовою для забезпечення прозорості та достовірності фінансової звітності. Впровадження МСФО відкриває перед українськими підприємствами нові можливості для залучення інвестицій, підвищення довіри з боку міжнародних партнерів та інтеграції в глобальні фінансові ринки. Однак цей процес супроводжується низкою викликів, таких як необхідність значних фінансових та людських ресурсів для адаптації, підвищення кваліфікації кадрів та оновлення інформаційних систем. Тому дослідження впливу МСФО на практику в Україні є надзвичайно актуальним для розробки ефективних стратегій впровадження та подолання можливих труднощів.

Впровадження міжнародних стандартів обліку в Україні має суттєвий вплив на розвиток бізнесу та економіки загалом. Міжнародні стандарти обліку є своєрідними «мовами» фінансової звітності, які зрозумілі для всіх учасників фінансового ринку незалежно від місця їх розташування. Вони сприяють підвищенню прозорості та достовірності фінансової звітності, що у свою чергу підвищує довіру як місцевих, так і зарубіжних інвесторів до українських компаній. Переваги переходу до міжнародних стандартів обліку очевидні: підвищення прозорості та довіри до фінансової звітності, що відкриває нові можливості для приваблення інвестицій; уніфікація процесу обліку, що спрощує порівняння фінансової інформації між різними компаніями та країнами; стимулювання розвитку внутрішнього обліку та фінансового управління, що сприяє підвищенню конкурентоспроможності підприємств.

Проте впровадження міжнародних стандартів обліку має не лише переваги, але й стикається з низкою викликів. Цей процес вимагає уважного аналізу, грамотного планування та систематичного вдосконалення. З одного боку, впровадження міжнародних стандартів обліку українськими компаніями

є ключовим кроком в їх конкурентному становленні на міжнародному ринку, що дає можливість привабити інвестиції та розширити можливості для розвитку. З іншого боку, перехід до таких стандартів супроводжується необхідністю значних фінансових та людських ресурсів для адаптації, підвищення кваліфікації кадрів та оновлення інформаційних систем. Тому важливо вирішувати виклики, пов'язані з адаптацією до нових стандартів, недостатньою кваліфікацією кадрів та витратами на навчання й оновлення систем.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Значний внесок у розвиток фінансового обліку [1-5] та стратегування [6-9] в управління бізнес-процесами зробили провідні науковці. Так, Бруханський Р.Ф., Пуцентейло П.Р. [1] досліджують специфіку організаційно-правового забезпечення обліку та аналізу, акцентуючи увагу на адаптації системи управління до нових економічних умов. Значну увагу приділено впливу трансформацій на ефективність облікових процесів та підвищення конкурентоспроможності підприємств. Експерти [2] висвітлюють перспективи розвитку цифровізації та стратегування облікових процесів, що сприяє інтеграції національних підприємств у глобальні ринки. Острікова Т., Рогозний С., Шевцова Т. [3] аналізують виклики, з якими стикаються українські підприємства при переході на міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ). Автори наголошують на необхідності системного підходу до гармонізації бухгалтерського обліку з податковим законодавством. У статті [4] досліджено ключові проблеми адаптації національної системи бухгалтерського обліку до МСФЗ. Зокрема, аналізуються бар'єри впровадження стандартів, такі як недостатня кваліфікація персоналу, застарілі інформаційні системи та висока вартість переходу. Автор пропонує стратегії для ефективної адаптації, акцентуючи увагу на необхідності державної підтримки та підвищення рівня обізнаності фахівців. Харинович-Яворська Д., Положухно С. [5] аналізують значення стратегічного управлінського обліку для прийняття управлінських рішень в умовах структурних змін на підприємствах. Автори акцентують на

важливості інтеграції стратегічного обліку з іншими функціями управління для досягнення стійкого розвитку. Розглянуті дослідження акцентують увагу на важливості адаптації системи бухгалтерського обліку до сучасних вимог, адаптації до міжнародних стандартів. Основними проблемами залишаються гармонізація з міжнародними стандартами, інтеграція інноваційних технологій та забезпечення ефективного стратегічного управління для підприємств, що працюють у міжнародному середовищі. Ці аспекти є ключовими для забезпечення конкурентоспроможності та стійкого розвитку підприємств в умовах глобалізації та пояснюють актуальність статті.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Мета статті – дослідити інтеграцію фінансового обліку та стратегування в управлінні бізнес-процесами міжнародних компаній, визначити її вплив на підвищення ефективності бізнес-процесів, покращення фінансової стабільності та конкурентоспроможності підприємств на глобальних ринках. Стаття також має на меті вивчити виклики та перешкоди, що виникають під час інтеграції фінансового обліку та стратегічного планування, і запропонувати практичні рекомендації для їх подолання.

Виклад основного матеріалу дослідження. Фінансовий облік відіграє ключову роль в управлінні бізнес-процесами міжнародних компаній, оскільки забезпечує необхідну інформацію для прийняття стратегічних та операційних рішень. У міжнародному контексті, де бізнес-процеси охоплюють різні країни та регіони з різними економічними умовами, податковими системами та валютами, фінансовий облік стає основою для інтеграції та ефективного управління підприємствами. Облік дає змогу оцінювати ефективність різних підрозділів і філій компанії, допомагаючи оптимізувати витрати, знижувати фінансові ризики та поліпшувати загальну фінансову стабільність.

Управління бізнес-процесами міжнародних компаній вимагає адаптації фінансового обліку до різних стандартів, зокрема міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ). Це дозволяє компаніям зберігати однаковість у фінансовій звітності на міжнародному рівні, забезпечуючи порівнянність

фінансових результатів і більш високий рівень прозорості. Інтеграція таких стандартів сприяє кращій координації між різними підрозділами, підвищує точність фінансового планування та прогнозування, а також дозволяє зменшити помилки в облікових процесах. Крім того, фінансовий облік в міжнародних компаніях також відповідає за моніторинг і управління ризиками, такими як валютні коливання, зміни в міжнародних податкових регуляціях і митних вимогах. Застосування відповідних інструментів обліку і аналізу фінансових даних дозволяє компаніям ефективно здійснювати управління трансфертним ціноутворенням, оптимізувати податкові зобов'язання та управляти валютними ризиками. У результаті, фінансовий облік стає критичним інструментом для забезпечення стійкості, адаптивності та конкурентоспроможності міжнародних компаній в умовах глобальних змін. Необхідність підлаштовувати фінансовий облік в Україні [10] до міжнародних стандартів обумовлена кількома важливими факторами. По-перше, глобалізація економіки та інтеграція України в міжнародні ринки вимагають уніфікації облікових стандартів для забезпечення порівнянності фінансових звітів українських компаній з міжнародними. Це особливо важливо для залучення іноземних інвестицій, оскільки інвестори та кредитори потребують прозорості і зрозумілої фінансової інформації для прийняття обґрунтованих рішень.

По-друге, застосування міжнародних стандартів фінансового обліку дозволяє українським компаніям покращити свою конкурентоспроможність на світовому ринку. Уніфікація облікової практики з міжнародними вимогами дає змогу підприємствам точніше відображати свою фінансову ситуацію, що допомагає збільшити довіру до їхніх фінансових звітів з боку міжнародних партнерів і регуляторів.

По-третє, підлаштування фінансового обліку України до міжнародних стандартів дозволяє знизити витрати та ускладнення, пов'язані з веденням паралельних облікових систем для внутрішнього і міжнародного використання. Це зменшує ймовірність помилок і недоліків у фінансовій

звітності, а також полегшує процес аудиту і перевірки звітів, що є важливим для забезпечення прозорості та відповідності вимогам міжнародних регуляторів.

Фінансовий облік в Україні регламентується національними стандартами, які визначаються згідно з Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку (П(С)БО) [11]. Це нормативні акти, що регулюють основні правила ведення обліку, оцінки активів, зобов'язань, доходів і витрат для підприємств та організацій, що здійснюють свою діяльність в межах України. Окрім цього, для великих підприємств та компаній, що мають міжнародний статус або котируються на фондових біржах, також є вимога до дотримання МСФЗ. Водночас, національні стандарти бухгалтерського обліку і МСФЗ можуть мати певні відмінності, тому для інтеграції з міжнародними ринками та підвищення прозорості фінансової звітності, українські підприємства поступово адаптуються до застосування МСФЗ.

Таблиця 1. Порівняння українського та міжнародного законодавства щодо ведення фінансового обліку [10-12]

Критерій	П(С)БО	МСФЗ	Різниця та наслідки
Принципи обліку	Принцип історичної собівартості (вартість на момент операції).	Принцип справедливої вартості (відображення реальної вартості активів/зобов'язань).	Підхід до оцінки активів і зобов'язань може бути менш точним в українському обліку.
Оцінка фінансових активів	Оцінка за історичною собівартістю, з обмеженнями на справедливую вартість.	Оцінка за справедливою вартістю для більшості фінансових активів.	МСФЗ надає більше можливостей для точнішого відображення фінансових активів.
Запаси	Облік запасів за методом "середньої вартості" або FIFO.	Оцінка запасів за методом "FIFO" або за методом середньої вартості.	Різниця в методах оцінки може привести до різного відображення вартості запасів.
Амортизація	Використовуються стандартні ставки амортизації, визначені національними нормами.	Амортизація визначається на основі оцінки корисного терміну служби активу.	В Україні можуть бути встановлені фіксовані ставки, що не враховують реальну корисність активу.

Продовження таблиці 1

Критерій	П(С)БО	МСФЗ	Різниця та наслідки
Резерви та зобов'язання	Оцінка зобов'язань згідно з конкретними національними нормами.	Резерви та зобов'язання формуються за принципом вірогідних витрат.	МСФЗ можуть вимагати більшу гнучкість у визначенні резервів і зобов'язань.
Податкові відстрочення	Податкові відстрочення враховуються відповідно до національних правил.	Врахування податкових відстрочень на основі міжнародних підходів, в тому числі врахування зміни податкових ставок.	В Україні можливі обмеження на відстрочення податків, в той час як МСФЗ забезпечує більшу гнучкість.
Консолідація фінансових звітів	Необхідно консолідувати фінансові звіти тільки в разі, якщо це вимагається законодавством.	Вимагає обов'язкової консолідації всіх дочірніх підприємств, незалежно від їхнього впливу на фінансові показники.	МСФЗ вимагає більш жорсткого підходу до консолідації та виведення фінансових результатів.
Розкриття інформації	Обмежене розкриття, в основному згідно з національними вимогами.	Повне розкриття фінансової інформації, зокрема щодо управлінських і фінансових ризиків, умов контрактів, тощо.	МСФЗ вимагає більше розкриття, що дозволяє забезпечити більшу прозорість фінансової інформації.
Облік витрат на науково-дослідні роботи	Витрати на НДДКР враховуються як витрати поточного періоду.	Витрати на НДДКР можуть бути капіталізовані, якщо вони відповідають визначеним критеріям.	МСФЗ дозволяє капіталізувати деякі витрати на НДДКР, що може впливати на прибуток компанії.

Загалом, застосування міжнародних стандартів фінансового обліку дозволяє забезпечити більшу глобальну порівнянність фінансових звітів та покращує прийняття рішень для міжнародних інвесторів.

Інтеграція фінансового обліку в МСФЗ в Україні та інших країнах, що перебувають у процесі гармонізації облікових практик, стикається з кількома викликами та перешкодами.

Рис. 1. Відмінності між національними стандартами та МСФЗ [10-12]

Однією з основних проблем є різниця між національними стандартами бухгалтерського обліку та міжнародними стандартами (рис. 1). Це стосується як правил оцінки активів, так і вимог до розкриття інформації. Тому підприємствам доводиться адаптувати свої системи обліку та звітності, що часто потребує значних фінансових і кадрових витрат, а також часу на впровадження змін. Впровадження МСФЗ потребує висококваліфікованих фахівців, які володіють знаннями міжнародних стандартів. В Україні, де значна частина бухгалтерів працює за національними стандартами, виникає проблема з підготовкою кадрів для роботи за міжнародними вимогами. Навчання та сертифікація фахівців, а також адаптація кадрового складу до нових вимог можуть бути складним і дорогим процесом. Для того щоб ефективно працювати за МСФЗ, підприємства повинні модернізувати свої облікові системи. Це включає в себе зміни в програмному забезпеченні, а також удосконалення внутрішніх процедур збору, обробки та звітності даних. Це може викликати додаткові витрати і переривання в роботі компаній на етапі впровадження. Національні закони та регуляції, зокрема в частині оподаткування та бухгалтерського обліку, часто не співпадають з вимогами МСФЗ. Це може

спричинити правові труднощі для підприємств, які намагаються привести свою фінансову звітність у відповідність до міжнародних стандартів, а також можуть виникати питання щодо сумісності податкових зобов'язань з вимогами МСФЗ. Впровадження міжнародних стандартів фінансової звітності є дорогим процесом, який вимагає значних інвестицій. Це включає витрати на навчання персоналу, оновлення програмного забезпечення, адаптацію облікових систем, а також консультаційні послуги для належного переходу на нові стандарти. Для малих і середніх підприємств це може бути значним фінансовим навантаженням.

Таким чином, хоча інтеграція фінансового обліку в міжнародні стандарти є важливим кроком для покращення прозорості та ефективності бізнесу, вона передбачає серйозні виклики та перешкоди, що вимагають часу, ресурсів та стратегічного підходу для їх подолання.

Застосування Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (МСБУ) українськими компаніями в організації міжнародного бізнесу має кілька суттєвих переваг (табл. 2):

Таким чином, застосування МСБУ українськими компаніями не лише сприяє підвищенню прозорості і довіри до їх фінансової звітності, але й значно полегшує інтеграцію на міжнародні ринки, знижує ризики та витрати, а також відкриває можливості для ефективного управління бізнесом на глобальному рівні.

Поєднання фінансового обліку та стратегічного управління бізнес-процесами є критично важливим для міжнародних компаній, оскільки дозволяє не лише досягати оптимальної ефективності в операціях, але й розробляти і реалізовувати довгострокові стратегії розвитку. Точний і своєчасний фінансовий облік надає необхідну інформацію для стратегічного планування, що дозволяє компаніям приймати обґрунтовані рішення щодо ресурсів, інвестицій і напрямів росту. За допомогою фінансових даних компанії можуть оцінювати ефективність своїх стратегій, коригувати їх у відповідь на зміни ринкових умов і забезпечувати досягнення встановлених цілей.

Таблиця 2. Переваги застосування МСБУ українськими компаніями в організації міжнародного бізнесу

Перевага	Характеристика
Покращення прозорості та довіри	Впровадження МСБУ дозволяє українським компаніям забезпечити високу прозорість фінансової звітності. Це важливо для залучення міжнародних інвесторів та партнерів, оскільки МСБУ є загальновизнаними стандартами, що гарантують точність і надійність фінансових даних. Завдяки цьому компанії можуть підвищити рівень довіри з боку іноземних контрагентів і зміцнити свої позиції на міжнародних ринках.
Спрощення виходу на міжнародні ринки	Оскільки МСБУ є стандартом, який використовують компанії у всьому світі, застосування цих стандартів українськими підприємствами дозволяє спростити процеси інтернаціоналізації бізнесу. Відсутність необхідності конвертувати фінансові звіти у відповідність до вимог інших країн або міжнародних організацій робить українським компаніям легшим вихід на міжнародні ринки, укладання угод та залучення міжнародних інвестицій.
Зниження фінансових та операційних ризиків.	Використання МСБУ дозволяє зменшити ризики, пов'язані з розбіжностями в облікових практиках, у тому числі на різних етапах ведення бізнесу з іноземними партнерами.
Забезпечення сумісності з міжнародними фінансовими інститутами.	Для компаній, які працюють з міжнародними банками або фінансовими установами, дотримання МСБУ є важливою умовою для ведення успішної співпраці.
Зниження витрат на обробку фінансової звітності.	Якщо компанія працює з різними міжнародними партнерами або здійснює операції в кількох країнах, використання МСБУ дозволяє знизити витрати на конвертацію фінансових звітів за національними стандартами інших країн. Це дозволяє зекономити час та ресурси на підготовку фінансових документів.
Покращення стратегії управління	Завдяки чітким вимогам МСБУ до розкриття фінансової інформації, компанії отримують точніші та більш систематизовані дані для аналізу своїх фінансових результатів. Це дає змогу ефективніше планувати стратегію розвитку, оцінювати рентабельність і ефективність діяльності на міжнародних ринках.
Посилення конкурентоспроможності	Компанії, які застосовують МСБУ, отримують перевагу на міжнародному ринку завдяки здатності працювати з іноземними інвесторами та партнерами. Це підвищує конкурентоспроможність, оскільки МСБУ є стандартизованим і зрозумілим для учасників світового ринку.

Фінансовий облік, зокрема через використання міжнародних стандартів, виступає основою для правильного оцінювання поточного фінансового стану

компанії, що важливо для прийняття стратегічних рішень. Ці рішення включають оптимізацію витрат, управління ризиками, розширення ринків і збільшення доходів. Таким чином, інтеграція фінансового обліку в стратегічне управління (табл. 3) дозволяє компаніям не лише правильно планувати свої фінанси, але й адаптувати бізнес-процеси до змінюваного зовнішнього середовища, забезпечуючи стійкий розвиток.

Окрім того, фінансові дані служать інструментом для моніторингу та оцінки виконання стратегічних ініціатив компанії. Постійний аналіз фінансових результатів дозволяє швидко коригувати стратегії у разі потреби, забезпечуючи гнучкість і адаптивність до нових викликів. Завдяки такій інтеграції, міжнародні компанії можуть не лише досягати своєї короткострокової мети, а й забезпечувати сталий розвиток у довгостроковій перспективі.

Таблиця 3. Ключові стратегії управління бізнес-процесами з їх перевагами та недоліками в контексті фінансового обліку міжнародних компаній [6, 7, 8]

Стратегія	Переваги	Недоліки	Використання в фінансовому обліку
Глобалізація (стандартизація)	Забезпечує єдині фінансові стандарти для всіх країн, знижує витрати на ведення обліку, спрощує консолідацію фінансової звітності.	Може бути складно адаптувати до локальних законодавчих вимог, культурних та економічних різниць.	Підвищує ефективність обліку, забезпечує консистентність звітності між дочірніми компаніями в різних країнах.
Адаптація (локалізація)	Дозволяє враховувати особливості місцевих ринків, податкових систем та валют.	Високі витрати на налаштування процесів під різні країни, складність в управлінні.	Застосовується для адаптації облікових процедур до місцевих податкових та юридичних норм.
Інтернаціоналізація	Дає змогу розширити бізнес на нові ринки, зменшуючи залежність від одного ринку.	Вимагає великих інвестицій та витрат на налаштування обліку в нових країнах.	Фінансовий облік підтримує надання коректної звітності у відповідності до міжнародних та місцевих стандартів.

Стратегія	Переваги	Недоліки	Використання в фінансовому обліку
Диверсифікація	Зменшує ризики, дозволяє компанії працювати в різних сегментах і країнах, забезпечуючи стабільність доходів.	Витрати на нові інвестиції, складність в управлінні фінансовими потоками та обліковими процесами в різних сегментах.	Потребує від компанії гнучкості у фінансовому обліку для відстеження різних напрямків бізнесу та їх фінансових результатів.
Лідерство в витратах	Знижує витрати, підвищує ефективність бізнес-процесів, покращує конкурентоспроможність.	Може призвести до зниження якості продуктів чи послуг, надмірної концентрації на зменшенні витрат.	Фінансовий облік є критичним для моніторингу витрат, оптимізації виробничих процесів і забезпечення фінансової ефективності.
Управління ризиками	Допомагає мінімізувати фінансові ризики, такі як валютні коливання, політичні зміни, податкові ризики.	Може потребувати великих ресурсів для аналізу та впровадження систем хеджування та інших інструментів.	Підтримка в оцінці і моніторингу ризиків на основі фінансових даних і прийняття рішень щодо хеджування або диверсифікації.
Інновації та технологічний розвиток	Спрощує автоматизацію облікових процесів, знижує помилки, прискорює обробку фінансових даних.	Високі витрати на впровадження нових технологій, потребує постійного навчання персоналу.	Інвестування в нові технології для покращення обліку та зменшення витрат на управління даними.

Отже, вибір стратегії для управління бізнес-процесами міжнародних компаній має безпосередній вплив на фінансовий облік. Кожна з розглянутих стратегій має свої переваги та недоліки, що визначають її доцільність залежно від конкретних умов компанії та ринкової ситуації. Наприклад, глобалізація дозволяє знижувати витрати на ведення обліку завдяки стандартизації процесів, але може бути складною для адаптації до місцевих умов. Адаптація, в свою чергу, дозволяє враховувати специфіку кожного ринку, проте вимагатиме великих витрат на налаштування процесів. Інтернаціоналізація і диверсифікація допомагають знизити ризики та покращити стабільність доходів, але можуть створювати складнощі в

управлінні фінансовими потоками і обліковими процесами в різних сегментах бізнесу. Стратегії лідерства в витратах і управління ризиками сприяють покращенню ефективності та зменшенню фінансових ризиків, але потребують постійного моніторингу та значних ресурсів на їх впровадження. Інновації та технологічний розвиток відкривають можливості для автоматизації та покращення облікових процесів, проте їх впровадження потребує значних інвестицій і часу на адаптацію персоналу. Загалом, успішне управління фінансовим обліком в міжнародному бізнесі вимагає комплексного підходу, який об'єднує стратегії, що відповідають вимогам ринку, з сучасними технологіями та ефективними фінансовими процесами.

Висновки та перспективи подальших розвідок у даному напрямі.

Впровадження МСФО в Україні має значний вплив на розвиток підприємств, сприяючи підвищенню їх прозорості, конкурентоспроможності та залученню міжнародних інвестицій. Адаптація до МСФО відкриває можливості для інтеграції українських компаній в глобальні фінансові ринки, що є важливим аспектом глобалізації економіки та інтеграції в міжнародні економічні процеси, відкриває перспективи для інтеграції українських компаній у глобальні фінансові ринки, що є важливою складовою стратегії міжнародної економічної інтеграції. З точки зору стратегування, важливою проблемою є відмінності між національними стандартами бухгалтерського обліку та вимогами МСФО, що потребують адаптації стратегічних підходів підприємств до нових реалій. Оскільки перехід до МСФО є довгостроковим і затратним процесом, підприємствам необхідно розробляти ефективні стратегії переходу, що зменшать витрати та час на адаптацію, а також мінімізують можливі ризики. Загалом, стратегічне впровадження міжнародних стандартів бухгалтерського обліку є важливим етапом у забезпеченні сталого розвитку українських підприємств на міжнародних ринках. Подальші дослідження у цій сфері дозволять розробити ефективні стратегії для підприємств, які прагнуть покращити свою конкурентоспроможність, знизити фінансові ризики та забезпечити високий рівень прозорості своєї діяльності в умовах глобалізації.

Література

1. Бруханський Р.Ф. Обліково-аналітичне і організаційно-правове забезпечення діяльності підприємств в умовах інституційних трансформацій: монографія. / Р.Ф. Бруханський, П.Р. Пуцентейло та ін. Тернопіль, ФОП Осадца Ю.В., 2017. 388 с.
2. Перспективи розвитку бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту в умовах інноваційних інформаційних технологій: монографія /Є.А. Карпенко, О.В. Карпенко, А.І. Мілька та інші. Полтава: ПУЕТ, 2021. 410 с.
3. Острікова Т., Rogoznii С., Шевцова Т. Національні особливості переходу на МСФЗ та їх вплив на оподаткування. *Податки&Бухоблік*. 2018. № 77. URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2018/september/issue-77/article-39538.html>(дата звернення: 05.01.2025).
4. Радова О.В. Проблеми адаптації вітчизняної системи бухгалтерського обліку до міжнародних стандартів. *Вісник Мукачівського державного університету*. 2017. № 10. С. 786–789.
5. Харинович-Яворська Д., Положухно С. Особливості організації стратегічного управлінського обліку в умовах структурних змін. *Ефективна економіка*. 2018. No 2. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/2_2018/52.pdf(дата звернення: 05.01.2025).
6. Вергал К. Ю. Теоретичні аспекти стратегічного управління підприємством в умовах інтеграції. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі*. Серія: Економічні науки. 2018. № 3. С. 33–40.
7. Петрук Ю. В., Артеменко Л. П. Особливості стратегічного планування підприємства в умовах кризи. *Економічний вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»*. № 22. 2022. С. 72–78.
8. Білоус С. П., Северинчук А. А. Поняття та значення стратегічного планування на підприємстві. Актуальні проблеми природничих і гуманітарних наук у дослідженнях молодих учених «Родзинка – 2019». XXI Всеукраїнська наукова конференція молодих учених. 2019. С. 254–255.

9. Галькевич М.В., Гуренко Т.О., Андрійчук А.С., Стратегії оптимізації фінансового управління та організації обліку на підприємстві в умовах розвитку процесів цифровізації. *Економіка та суспільство*. 2024. № 60.

10. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України. Відомості Верховної Ради України. 1999. № 40. ст. 365. (чинна редакція від 03.09.2024 р.)

11. Наказ Міністерства фінансів України від 31 березня 1999 року № 87 «Про затвердження Положень (стандартів) бухгалтерського обліку», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 21 червня 1999 року за № 391/3684 (із змінами).

12. МСФЗ (IFRS) 2024: ключові зміни та нюанси переходу: URL: <https://finacademy.net/ua/materials/article/neobhodimost-perehoda-na-msfo> (дата звернення: 05.01.2025).

References

1. Brukhanskyi, R.F. and Putsenteilo, P.R. (2017), *Oblikovo-analitychne i orhanizatsiino-pravove zabezpechennia diial'nosti pidpryiemstv v umovakh instytutsiinykh transformatsii: monohrafiia* [Accounting and Analytical and Organizational-Legal Support of Enterprise Activity under Institutional Transformations], FOP Osadtsa Yu.V., Ternopil, Ukraine.

2. Karpenko, Ye.A., Karpenko, O.V., and Mil'ka, A.I. (2021), *Perspektyvy rozvytku bukhalters'koho obliku, analizu ta audytu v umovakh innovatsiinykh informatsiinykh tekhnolohii: monohrafiia* [Prospects for the Development of Accounting, Analysis, and Auditing under Innovative Information Technologies], PUET, Poltava, Ukraine.

3. Ostriкова, T., Rohoznyj, S. and Shevtsova, T. (2018), “National features of IFRS transition and its impact on taxation”, *Podatky&Bukhoblik*, [Online], vol 77, available at: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2018/september/issue-77/article-39538.html> (Accessed 05 Jan 2025).

4. Radova, O.V. (2017), “Problems of Adapting the Domestic Accounting System to International Standards”, *Visnyk Mukachivs'koho derzhavnoho universytetu*, Vol. 10, pp. 786–789.

5. Kharynovych-Yavors'ka, D. and Polozhukhno, S. (2018), "Features of Strategic Managerial Accounting Organization under Structural Changes", *Efektivna ekonomika*, [Online], Vol 2, available at: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/2_2018/52.pdf (Accessed 05 Jan 2025).
6. Verhal, K. Yu. (2018), "Theoretical aspects of strategic enterprise management in integration conditions", *Naukovyj visnyk Poltavs'koho universytetu ekonomiky i torhivli. Seriya: Ekonomichni nauky*. vol 3, pp. 33–40.
7. Petruk, Yu. V. and Artemenko, L. P. (2022), "Features of strategic enterprise planning under crisis conditions", *Ekonomichnyj visnyk Natsional'noho tekhnichnoho universytetu Ukrainy "Kyivs'kyj politekhnichnyj instytut"*, vol 22, pp. 72–78.
8. Bilous, S. P. and Severynchuk, A. A. (2019), "The concept and significance of strategic planning in enterprises", *Aktual'ni problemy pryrodnych i humanitarnykh nauk u doslidzhenniakh molodykh uchenykh "Rodzynka – 2019". XXI Vseukrains'ka naukova konferentsiia molodykh uchenykh* [Current Problems of Natural and Humanitarian Sciences in Research by Young Scientists "Rodzinka - 2019". XXI All-Ukrainian Scientific Conference of Young Scientists], ChNU im. B. Khmel'nyts'koho, Cherkasy, Ukraine, pp. 254–255.
9. Hal'kevych, M.V., Hurenko, T.O. and Andriychuk, A.S. (2024), "Strategies for optimizing financial management and accounting organization in the context of digitalization development", *Ekonomika ta suspil'stvo*, vol 60.
10. Verkhovna Rada of Ukraine (1999), Law of Ukraine "On Accounting and Financial Reporting in Ukraine", *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*, no. 40, p. 365.
11. Ministry of Finance of Ukraine (1999), Order "On the approval of Accounting Standards", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0391-99#Text> (Accessed 05 Jan 2025).
12. IFRS (2024), "Key changes and nuances of transition", available at: <https://finacademy.net/ua/materials/article/neobhodimost-perehoda-na-msfo> (Accessed 05 Jan 2025).

Стаття надійшла до редакції 04.01.2025 р.